

POGLAVJE IV.

Pouka

Živemo u doba u kojem se čuju neprestane jadikovke o nestasici glavnica potrebitih za vodjenje gospodarske uprave na način, koji bi odgovarao promjenjenim okolnostima i novim uvjek rastućim potrebama.

I na žalost je istina, da posve često, uslijed cskudice sredstava, nije moguće uvesti u poljodjelstvo mnoge koristnije obnove, koje bi povećajući i osjegurajući proizvodnju, pripomagale blagostanje dotičnih gospodara.

Ali je ipak stinito i to, da je prva i najbitnija izmedju glavnica sam čovjek, pa se može nedvojbeno uztvrditi da je poljodjelstvo onakovo, kakovi su pojedinci koji se poljodjelstvom bave, kakovo je naime njihovo znanje i njihov uzgoj.

Izučen je poljodjelac temelj svakog gospodarskog napredka; on znade shvatiti i procjeniti važnost uputa, koje mu znanost i praksa dobro spojene neprestano pružaju za poboljšanje i usavršivanje običajnih poljodjelskih radnja; on upravlja svojim imanjem pobudom i pravecem koji odgovaraju tehničkim i trgovačkim potrebama, te mu stalno nadoknadjuju njegov trud; svjestan sebe i vlastite snage, što mu baš pouka pruža, težak nemože lahko klonuti duhom, nego se nada u budućnost, te sam ili udružen steče lahko onaj glas ili povjerenje potrebito da doskoči svojim potrebama.

Sasvim je drugi slučaj za poljodjeleca kome sreća nije dosudila da se obskrbi zdravom poljodjelskom naukom, jer u njegovim rukama, i najbolje upravne glavnice, ostaju bezkoristne, ili se kukavno izgnube.

Može se dakle za stalno reći da je zdrava pouka najprije temelj poljodjelstva, duša gospodarske uprave, ravnateljica proizvodnje, i uspješno sredstvo, kojim se još djelomično može nadopuniti pomanjkanje drugih glavnica.

Ako se na temelju ovih razmatranja izpitaju okolnosti poljodjelstva u Dalmaciji, dolazi se brzo do uvjerenja od koje je potrebe da se odma, svestrano i odlučno providi glede poljodjelske pouke, hoće li se podignuti ekonomično blagostanje zemlje i omogućiti ju da može stupiti uzpored drugih, putem pravog poljedjelskog napredka.